

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Üzbegisztán

Készítette:
Vanyik János, KGA
2021

Fontosabb gazdasági mutatók

Mutató megnevezése	Mértékegység	2015	2016	2017	2018	2019
GDP értéke (folyó áron)	Mrd USD	81,85	81,78	59,16	50,39	57,92
GDP változása (reál)	%	7,45	6,09	4,46	5,45	5,56
Egy főre jutó GDP folyó áron	USD/fő	2 615,03	2 567,80	1 826,57	1 529,08	1 724,84
Infláció (HICP)	%	-	-	-	-	-
Munkanélküliségi ráta	%	5,20	5,20	5,80	9,30	-
Export értéke	Mrd USD	12,55	12,17	12,90	14,13	18,07
Import értéke	Mrd USD	12,37	12,16	14,13	19,44	24,22
FDI állomány	Mrd USD	1,04	1,66	1,80	0,62	2,31
FDI állomány	Mrd USD	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Gazdasági és politikai helyzetkép

Üzbegisztánban erős elnöki hatalom jellemző. A törvényhozás kétkamarás.

Üzbegisztánban Islom Karimov első elnök 2016. szeptember 2-i halálát követően Shavkat Mirziyoyev 2016. december 14-én beiktatott elnök vezetésével átfogó reformfolyamatok indultak meg. Az üzbég vezetés célja, úgy vinni végig a gazdaság reformját, hogy az üzbég állampolgárok szociális-gazdasági helyzete a lehető legkevésbé sérüljön. A gazdasági reformoktól az üzbég vezetés a következőket reméli: külföldi tőke és technológia bevonása az üzbég gazdaságba, a gazdaság integrálása a világgazdaságba, globális értékláncba, amelynek segítségével jelentősen növelheti az export potenciálját, ebben a folyamatban a munkahelyteremtést is kiemelten kezeli. A potenciális külföldi befektetők megnyerése, illetve a lakosság ezirányú panaszainak orvoslása érdekében komoly lépések történtek a jogállamiság, a korrupció elleni küzdelem, illetve az emberi jogok biztosítása területén. Belpolitikai területen nyugalom tapasztalható, a közvélemény támogatja Mirziyoyev elnököt.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Külpolitika területén ugyan Üzbegisztán továbbra is fenntartja semlegességi politikáját, ugyanakkor meghirdette a „nyitott kapuk politikáját”. Az új külpolitikai irányvonal leglátványosabb eleme a szomszédokkal fennálló kapcsolatok rendezését, a határok átjárhatóságát, a közép-ázsiai régiós identitás erősítését célozza meg. A fenti politika keretében az üzbég fél aktívabb párbeszédet alakított ki Afganisztánnal is. 2018, március végén Taskentben Afganisztán jövőjéről szóló nemzetközi miniszteri konferenciát rendezett a békés rendezés alapelveiről és feltételeiről, a résztvevők meghatározzák az afgán kormány, a fegyveres ellenzék és a nemzetközi közösség kötelezettségeit a tárgyalási folyamat elindítása és támogatása érdekében. (Az eseményre az ENSZ-főtitkár afganisztáni különmegbízottja, az EU külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, Oroszország, Kína, az USA, India, Irán, Pakisztán, Törökország, Szaúd-Arábiába és Közép-Ázsia külügyminiszterei kaptak meghívást.) 2018-ben Üzbegisztán a Türk Tanácsban megfigyelői státuszt kapott, 2019-től tagja a szervezetnek.

Kilátások

	2019	2020
GDP növekedés	5,1%	0,6% (Világbank)
Infláció mértéke	18,6 %.	11,1%

Az üzbég kormányzat kiemelt célkitűzése a mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztése, exportorientált és importhelyettesítő termelések létrehozása. A kiemelt export célország Oroszország, ahová a friss zöldség-gyümölcs mellett a feldolgozott termékeket is szeretnék minél nagyobb volumenben szállítani.

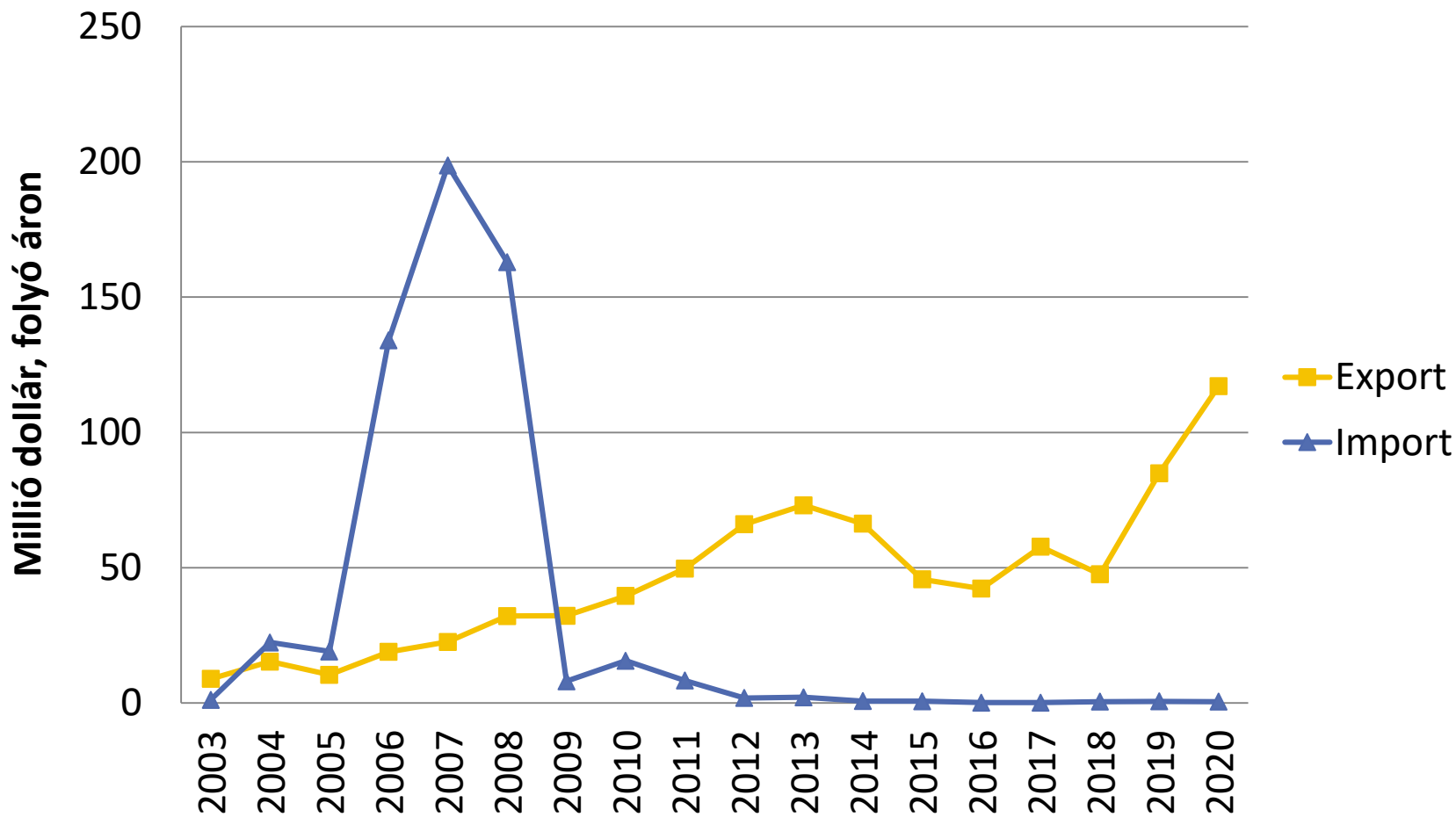
A Köztársasági Elnök által elfogadott fejlesztési program, a 2017-2021 időszakra gazdasági szempontból előirányozza a vállalkozók és beruházók számára a megfelelő környezet kialakítását. A befektetők jelentős vám-, adó- és egyéb kedvezményeket kapnak. Kiemelt támogatási területek az exportorientált és importhelyettesítő termelések. A mezőgazdasági vagy élelmiszeripari projektekhez az alapanyag biztosításához a beruházó térítésmentesen kaphatja meg a szükséges termő földterületet, akár 500-5000 hektárt is. A kötött devizagazdálkodás megszüntetése óta a nyereség repatriálása nem ütközik akadályba.

Kormányzati beruházási prioritások között kiemelt szerepe van az infrastruktúra, mezőgazdaság, élelmiszeripar, gáz és olajipar, energetika területnek.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kereskedelmi forgalom

Forrás: KSH

Kereskedelmi kapcsolatok

Magyarország pozíciói Üzbegisztán külkereskedelmében (2020 első 10 hónap):

KIVITEL	Élelmiszer, ital, dohány	Nyersanyagok	Energiahordozók	Feldolgozott termékek	Gépek, gépi berendezések	Összesen
ezer EURÓ	15350,7	–	508,6	48787,8	61711,3	83880,5
ezer USD	17601,5	–	576,9	54984,8	69279,3	94801,0
millió FORINT	5362,0	–	181,5	16842,1	19941,8	29029,4

A gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének fontos platformja a Magyar-Üzbég Gazdasági Együttműködési Kormányközi Bizottság (KKB), amelynek utolsó ülése 2020. február 18-án Taskentben volt, a következő ülés Budapesten 2021. február 16-17. között kerül megrendezésre. 2019. február 1-vel Üzbegisztán egy hónapnál nem hosszabb tartózkodás esetére megszüntette a vízumkényszert a magyar állampolgárokkal szemben.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Az exportkapacitások és az importhelyettesítő termelések kiépítésére, a minőségi termékek létrehozásához az üzbég kormányzat keresi a megfelelő külföldi partnereket, amelyek számára kész megadni a szükséges támogatásokat és preferenciákat. Ezek a lehetőségek a magyar mezőgazdasági, élelmiszeripari és élelmiszeripari berendezéseket gyártó cégek előtt is nyitva állnak akár beszállítók, akár beruházókként a következő területeken:

Zöldség-gyümölcsstermesztés; búza és kukoricatermesztés; takarmányozás; állattenyésztés (szarvasmarha-, baromfi-, pulyka-, liba-, kacs- és nyúltenyésztés); halászat; méhészet; melegházak; hűtőházak; konzervipar (zöldség-gyümölcs feldolgozás); hús- és tejfeldolgozás; szeszipar; szőlészet és borászat.

További területek, amelyekben komoly lehetőségek vannak a magyar vállalatok számára: autóipar; gyógyszeripar; orvosi műszerek és berendezések; energetika; olaj- és gázipar; környezetvédelem és hulladékgazdálkodás; vízgazdálkodás; turizmus; textilipar.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

- Ahhoz, hogy a magyar vállalatok kapcsolódni tudjanak az üzbég fejlesztési igényekhez, programokhoz szükséges, hogy ismertté váljanak a potenciális partnerek körében, milyen kapacitások mellett, milyen konkrét technológiai rendszereket, tudást, technológiai berendezéseket tudnak biztosítani. Ezeket az információkat hazánk taskenti nagykövetsége el tudja juttatni az üzbég kormányzati szervekhez, a szakági holdingokhoz, a regionális kormányzatokhoz és a hiteleket kezelő kereskedelmi bankokhoz. Továbbá meg tudja szervezni a magyar cégek üzbegisztáni bemutatkozását kormányzati és szakági, regionális szinteken is. Üzbegisztánban évente jelentős számú szakmai kiállítást rendeznek, ezek az alkalmak is kiváló lehetőséget biztosítanak a hazai vállalkozások bemutatkozására. Az Üzbegisztánban megvalósított jelenlét a közép-ázsiai régióban Afganisztánt is figyelembe véve 110 milliós piachoz való hozzáférést biztosíthat. Az Üzbegisztánba történő magyar szállítások esetén az Eximbank által biztosított hitelezési lehetőségek is rendelkezésre állhatnak.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Befektetési kapcsolatok

Üzbegisztáni beruházások esetén a beruházók számíthatnak adó és vám kedvezményekre, ingyen biztosított föld és ingatlan területekre. A közvetlen beruházásnál a beruházás nagyságának függvényében a magyar beruházónak lehetősége van az üzbég kormánnyal Beruházási Megállapodást kötnie. Az ilyen megállapodásban a magyar fél tudja rögzíteni minden általa minden szükségesnek vélt feltételt, ami a beruházás megtérüléséhez szükséges. A megállapodás aláírása után megjelenő kormányrendelet törvényerőre emeli az adott beruházási projektet. Így a sikeres megvalósításhoz garantálva vannak az adminisztratív-eljárási, a pénzügyi és a kedvezményi feltételek.

Üzbegisztánnal Magyarország érvényes **beruházás védelmi megállapodással** és **kettős adóztatást kizáró egyezményrel** is rendelkezik.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Együttműködési lehetőségek

Vízgyártás

Gáz- és olajipari
berendezések

Szennyvíz és
hulladékkezelési
technológiák

R & D, tudás és
technológia transzfer

Alternatív és megújuló
energia

Mezőgazdasági és
élelmiszer feldolgozó
technológiák

Gyógyszerek,
gyógyászati
berendezések

Kiemelt ágazatok

Üzbegisztánban a kiemelt ágazatok:

Mezőgazdaság

Zöldség-gyümölcsstermesztés; búza és kukoricatermesztés; takarmányozás; állattenyésztés (szarvasmarha-, baromfi-, pulyka-, liba-, kacsá- és nyúltenyésztés); halászat; méhészet; melegházak

Élelmiszeripar

Hűtőházak; konzervipar (zöldség-gyümölcs feldolgozás); hús- és tejfeldolgozás; szeszipar; szőlészet és borászat

Autóipar

Gyógyszeripar

Energetika

Olaj- és gázipar

Vízgazdálkodás

Turizmus

Textilipar

Üzbegisztánban a felsorolt területeken a dél koreai, kínai, török, orosz, francia cégek jelentenek konkurenciát, a fenti országok egy része az üzbegisztáni fejlesztési támogatások forrásországa is egyben.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Elérhetőségek

Vanyik János

Cím: 100057 Tashkent, Bogiravon 63-65.

Email: jvanyik@mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: +998-712-30-71-82

Mobil telefonszám: 00 998 93 5404588